

Dag mee met Paul van Gessel

Alumnus Paul van Gessel

Historicus met go-go-go- gevoel

Wat heeft de hoofdredacteur van BNR Nieuwsradio nog aan zijn studie *Geschiedenis*? EA loopt een dag mee met journalist en ondernemer Paul van Gessel. “We richten ons op de architecten van de samenleving.”

tekst Geert Maarse

beeld Ronald van den Heerik

Paul van Gessel

- 1965 Geboren in Amsterdam
- 1984 Lerarenopleiding in Nijmegen
- 1988 Avondopleiding *Geschiedenis* aan de EUR
- 1989 Verslaggever bij Omroep Gelderland
- 1993 Doctoraalbul *Geschiedenis*
- 1995 Overstap naar Veronica Nieuwsradio
- 1996 Verslaggever bij de NOS
- 2004 Adjunct-hoofdredacteur bij L1 (Limburg)
- 2007 Hoofdredacteur BNR
- 2011 Marconi-award voor beste zender

Paul van Gessel kruipt ook zelf achter de presentatiemicrofoon.

Ze begroeten elkaar als twee schoolvrienden, Paul van Gessel en Humberto Tan. Er is wat gestoei, een schijnbeweging. De hoofdredacteur (in pak) deelt een plagerige opmerking uit. De presentator (casual jasje, baseballpetje) lacht een warme schaterlach. Ze staan aan het bureau van de eindredactrice, met zicht op de studio waar Tan net zijn dagelijkse ochtendshow gepresenteerd heeft. Ze hebben het over Robin van Persie, de forensentaks, liegende politici en een spinnenplaag in een nieuwbouwwijk. Het item met Uri Rosenthal had live ontmoeten. De DE-cijfers waren leuk aangepakt. En had Tan zijn mening over die voetbaltransfer niet voor zich kunnen houden?

Het is even na half tien. Van Gessel is zichtbaar in zijn element. Het gesprek is scherp, gaat van de hak op de tak en wordt gevoerd midden op de nieuwsredactie, het kippenhok waarin een stuk of twintig redacteuren bezig zijn met de voorbereiding van wat later vandaag de zender op gaat. Hier is nooit tijd over. En toch wordt er elke dag trouw teruggekeken op de ochtendshow, met 200 duizend luisteraars het belangrijkste programma van *BNR Nieuwsradio*. “Je moet altijd naar perfectie streven”, zegt Paul van Gessel. “We bakken geen droog brood.”

Niet cynisch

De BNR-burelen zijn gevestigd op een steenworp afstand van station Amsterdam Amstel, naast grandcafé Dauphine en onder het *Financieele Dagblad (FD)*, de krant die tot dezelfde holding behoort. Het radiostation bestaat dertien jaar en wordt gerund door een jonge club van ongeveer vijftig mensen, de freelancers buiten beschouwing gelaten. ☞

Dag mee met Paul van Gessel

Met een marktaandeel van 0,8 procent is BNR een dwerg naast giganten als *Radio 538* (11 procent), *Sky Radio* (9 procent) en – de meest directe concurrent – *Radio 1* (7 procent). Maar de zender heeft een eigen signatuur. Ze maakt radio in een zakelijke, creatieve niche. Niet voor Henk en Ingrid, maar voor Erik en Daphne, zoals de ijkpersonen van Van Gessel heten. Dat zijn ambitieuze mensen met een goede carrière (twee keer modaal), een leaseauto en een kosmopoliti-

festival? Een leuk feestje, maar verschrikkelijke muziek. Keuzes maken, dat geeft je profiel.”

Lange lijnen

Paul van Gessel werd geboren in Amsterdam. Hij groeide op in Nieuwkuijk, een plaatsje bij Den Bosch. Zijn vader legde cv's aan ('goede handel in de jaren zestig'), zijn moeder was maatschappelijk werker ('een van de weinigen uit haar gezin die naar school mocht'). Van Gessel begon

uiteindelijk heb ik daar achten voor gehaald. Dat bètadingetje gebruik ik nu nog steeds. Ik reken razendsnel uit het hoofd, ben heel handig met begrotingen. Daarnaast relatieveer ik veel. Dat is de grondhouding van een historicus. Bedachtzaam, lange lijnen. Dat helpt in de journalistiek, maar ook in het management. Neem nou radio: al zeven keer doodverklaard, bij de komst van elk nieuw medium, van televisie tot internet. Maar het leeft als nooit tevoren. Dus als er weer iemand komt die daar iets wilds over roept, denk ik: we zien het nog wel.”

'Journalistiek is niet continu benadrukken hoe verschrikkelijk de toestand in de wereld is'

sche *mindset*. Ze zijn liberaal, in ieder geval niet cynisch en ontevreden, en ze staan open voor nieuwe ideeën, of die nou van maffe kunstenaars of vanuit de *boardroom* komen.

Getriggerd

“We richten ons op de architecten van de samenleving, de mensen die geloven dat er nog iets gecreëerd kan worden”, zegt Van Gessel. “Onze toon is wezenlijk anders dan die van Radio 1. Daar richten ze zich voornamelijk op de slachtoffers. Maar dat vind ik niet zo interessant. Wij willen vooruit.”

Neem nou de situatie in Syrië, zegt hij. En nee, nou moeten we hem niet verkeerd begrijpen – natuurlijk is het heel erg – maar eten wij er een boterham minder om? “Er is een tak in de journalistiek, die vindt dat je de hele tijd moet benadrukken hoe verschrikkelijk de toestand in de wereld is. En dan aan het eind zo'n zinnetje: en nog steeds grijpt Nederland niet in.”

Nieuws moet verrassen, zegt hij. Een vliegtuig dat neerstort, een opmerkelijke uitspraak van een politicus, een cijfer over de huizenmarkt – dat is nieuws. Maar de almaar voortdurende burgeroorlog in Congo? De zoveelste zelfmoordaanslag in Afghanistan? “De conventie dat iets wat erg is per definitie lang in het nieuws moet blijven, durf ik wel los te laten. Wij gaan liever op zoek naar nieuwe verhalen. Ik wil getriggerd worden. De Paralympics? Doen we niets mee. Het song-

op de mavo, maar bracht het uiteindelijk tot de lerarenopleiding Nederlands en Geschiedenis in Nijmegen.

We schrijven halverwege de jaren tachtig, de periodes waarin de staatsloterij winnen bijkans makkelijker was dan een baan vinden. En hij wilde de journalistiek in, waar het helemaal knokken was. Toen hij bij *Omroep Gelderland* aan de slag kon als freelancer, greep hij die mogelijkheid met beide handen aan.

Omdat hij zich ook wilde doorontwikkelen schreef hij zich in Rotterdam in voor een avondstudie Geschiedenis. In principe een tweejarige opleiding, maar Van Gessel deed er uiteindelijk bijna zes jaar over. “De eerste anderhalf jaar was ik redelijk fanatiek bezig. Twee keer per week reed ik vanuit Nijmegen heen-en-weer, vaak nog liftend ook, om geld te besparen. Maar toen ik eenmaal in vaste dienst was bij *Omroep Gelderland* wilde ik maar één ding: werken, werken, werken. Ik vond het zo leuk. Over mijn scriptie heb ik uiteindelijk meer dan vier jaar gedaan.” Het was de tijd dat Huub Wijffjes, nu hoogleraar in Groningen, nog in Rotterdam rondliep. De tijd dat Nighttown nog bestond. Van Gessel studeerde af bij Dick van Lente, in wat nu de afstudeer-richting Media & Journalistiek is. Het heeft hem ontzettend gevormd, stelt hij achteraf. “Ik was altijd een alfamannetje, maar aan de Erasmus Universiteit kreeg ik ineens statistiek. Het eerste tentamen was natuurlijk onvoldoende, maar

Nachtwerk

Hoewel de fascinatie voor management en organisatie er al vroeg in zat, duurde het nog even voor Van Gessel aan het roer kwam te staan.

Hij werkte een blauwe maandag voor *Veronica Nieuwsradio* (in 1995), maar maakte zijn radiokilometers vooral in de daaropvolgende jaren bij de *NOS*.

Hij vloog de hele wereld over, van El Salvador tot Indonesië. Hij versloeg de oorlog in Joegoslavië, maar ook de aanslagen op het WTC. In 2004 maakte hij de overstap naar *L1*, de Limburgse radio- en televisiezender waar hij adjunct-hoofdredacteur werd. En in 2007 koos hij voor BNR.

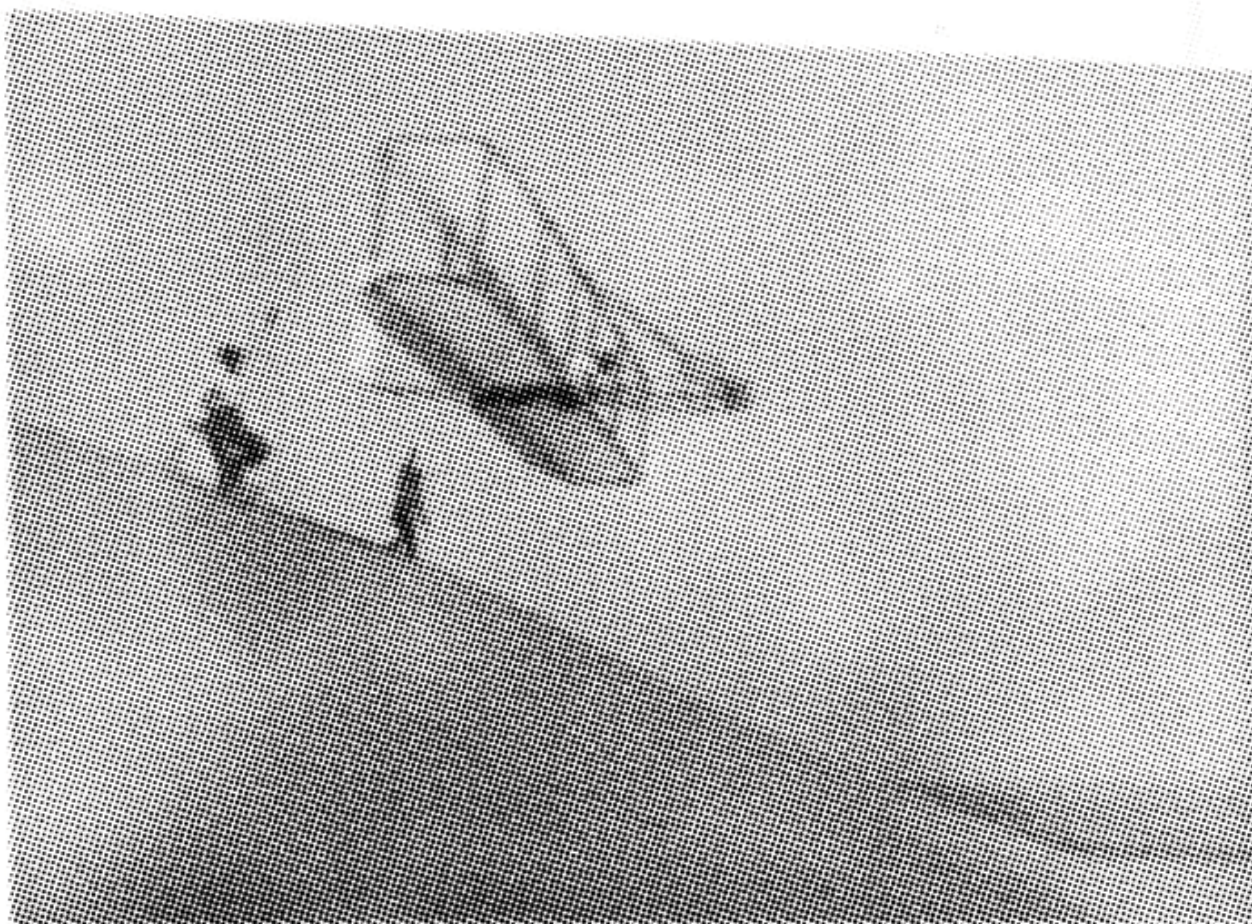
Hij werkt naar eigen zeggen ongeveer zeventig uur per week. Hij staat elke morgen op tussen half zeven en zeven uur, leest de kranten, luistert naar Humberto Tan, en komt tegen negenen binnen op de redactie. Vaste prik is de ochtend-evaluatie, maar verder is de dag een aaneenschakeling van wisselende vergaderingen en een-op-een-overleggen ('bilatjes'). Hij probeert bewust tijd in te plannen om een beetje rond te lopen ('*walking around*'), op de hoogte te blijven van het nieuws ('bijtanken') en e-mails te beantwoorden ('wegpompen'). En dan presenteert hij ook nog zijn eigen programma: 'Juridische Zaken'.

“Vraag hem eens wanneer hij eigenlijk slaapt”, zegt een van de eindredacteurs die regelmatig midden in de nacht mails van hem krijgt. Rond half zeven 's avonds probeert hij de deur achter zich dicht te trekken, maar dat betekent niet dat hij dan niets meer doet. Er zijn kinderen en voetbal, maar ook het nieuws, de niet-aflatende

“ENTREPRENEURIAL TALENT,
REALIZING DREAMS”

24
MONTHS

“**VERDUBBEL UW ONDERNEMERSCHAP**”

Als ondernemer werkt u hard aan het opbouwen van uw bedrijf en nog steeds ziet u overal nieuwe mogelijkheden in de markt. Zeker in crisistijd kan het inspelen op zo'n kans een grote voorsprong op uw concurrenten bewerkstelligen. Echter, waar vindt u de tijd om deze aan te pakken? Zou het niet prettig zijn om een ondernemer naast u te hebben zoals uzelf? Maar waar vindt u zo'n iemand?

WWW.24MONTHS.NL

Dag mee met Paul van Gessel

stroom e-mails en zijn column voor de volgende dag. "Inhoudelijk is het ontzettend interessant, zowel de journalistiek als het ondernemerschap. Als je dat hebt, krijg je vanzelf energie."

Drie stappen voor

Collega's omschrijven hem als betrokken en gedreven. Een heel creatieve geest, zegt de een. Een item wordt altijd beter als hij zich ermee bemoeit, zegt de ander. Het beeld van een frisse, enthousiaste manager die altijd op de hoogte is en met iedereen meedenkt. "Dichter op de werkvloer kun je niet zitten", zegt presentator Roelof Hemmen.

Kritiek is er ook, of je het nou aan Humberto Tan vraagt of aan een jonge redacteur. En allemaal zeggen ze hetzelfde. Dat hij misschien weleens te hard gaat voor de redactie. Dat hij collega's in zijn enthousiasme soms drie stappen voor is. Van Gessel: "Dat snap ik wel. Je moet je voorstellen: ik ben de hele dag door met de strategie en de toekomst van dit station bezig. De gemiddelde redacteur wil gewoon een mooi programma maken. Dus als ik dan ineens begin over een koerswijziging die ik al in tientallen gremia besproken heb, kan ik me voorstellen dat ze zich voor een *fait accompli* gesteld voelen. Daar moet ik op letten. Ik vind dat je als generaal voor de troepen uit moet lopen. Maar niet te ver, want als ze je niet meer volgen, ben je op een levensgevaarlijke manier bezig."

Dat 'go-go-go-gevoel' is typerend voor hem, en voor de organisatie waarvoor hij werkt. Nieuws is binnen een paar uur oud. En dan is BNR ook nog een commerciële nieuws-

organisatie, die in tegenstelling tot Radio 1, elk jaar 15 procent rendement moet afleveren bij investeerder HAL, de Rotterdamse Holland-Amerika Lijn. Dus zijn er steeds nieuwe formats, nieuwe partnerships, nieuwe sponsordeals.

"Het wordt weleens als rusteloos ervaren", zegt Van Gessel. "Mensen zeggen: het is nooit goed genoeg. Maar we moeten door. Begrijp me goed: het is een topprestatie die hier dagelijks geleverd wordt, met zo'n kleine club een heel station en een website runnen. Maar de concurrentie zit ook niet stil."

Geloofwaardigheid

Het levert weleens kritiek op, de combinatie van commercie en journalistiek. Helemaal als je, zoals BNR, nadrukkelijk samenwerkt met bedrijven. Zo is er elke dag rond lunchtijd het programma 'Zakendoen met...', gepresenteerd vanuit een bedrijfskantine in Nederland. Gesponsord. Kan dat wel? "Wij komen op deze manier bij onze doelgroep over de vloer. En die gasten hadden anders hier in de studio gezeten. Als zo'n bedrijf goede sier wil maken met onze *appearance*: prima. Als ze hun directeur in de uitzending willen hebben: dikke pech. Daar beweeg ik geen millimeter in, en toch slagen we erin om heel veel geld uit de markt te halen. We mogen nooit onze geloofwaardigheid op het spel zetten. Nooit. Daar moet ook de salesafdeling van overtuigd zijn." Het is hard werken om de cijfers op peil te houden: de advertentiemarkt ligt op zijn gat. "Het maakt me aanvalslustig. We hebben een zwaar economisch jaar gehad. Maar we zijn weer nieuwe activiteiten aan het ontwikkelen, om ervoor te zorgen dat de zender ook in 2015 nog staat als een huis." Het is zes uur 's avonds. In de hoekkamer van Paul van Gessel, op de verdieping van het FD, twee trappen boven de redactie van BNR, schijnt de zon naar binnen. Op zijn bureau staat de Marconi-award die de zender vorig jaar won voor beste zender. Tegen de muur staat een zwart-witposter van Humberto Tan.

Hij zit hier eigenlijk nooit, zegt hij. Hij wil weten wat er speelt. Beneden en in de wereld: voor hetzelfde geld is er alweer iets belangrijks gebeurd. En toch neemt hij de tijd voor een interview, vol overgave. Van Gessel: "Heb je alles? Ik ben altijd benieuwd of mensen tevreden zijn met wat ik lever. Het moet wel een mooi verhaal worden." **ea.**

Auteur Geert Maarse studeerde *Bedrijfskunde* (2006) en *Algemene Cultuurwetenschappen* (2008) en volgde de *master Media & Journalistiek* (2009) aan de EUR.

Fotograaf Ronald van den Heerik studeerde tussen 1979 en 1983 *Filosofie* aan de EUR.

De dag is een aaneenschakeling van wisselende vergaderingen en een-op-een-overleggen.

